

Lavinia-Iunia VasIU

Cristina Bocoș

O gramatică... altfel

**Dezvoltarea competenței gramaticale
în limba română ca limbă străină (RLS)**

Nivelul A2

Cuprins

Conținuturi.....	9
Cuvânt-înainte	13
Mulțumiri.....	19
Perfectul compus	21
Conjunctivul.....	51
Comparația.....	97
Numeralul ordinal.....	131
Genitivul.....	157
Acuzativul.....	193
Resurse bibliografice	235
Anexe.....	237

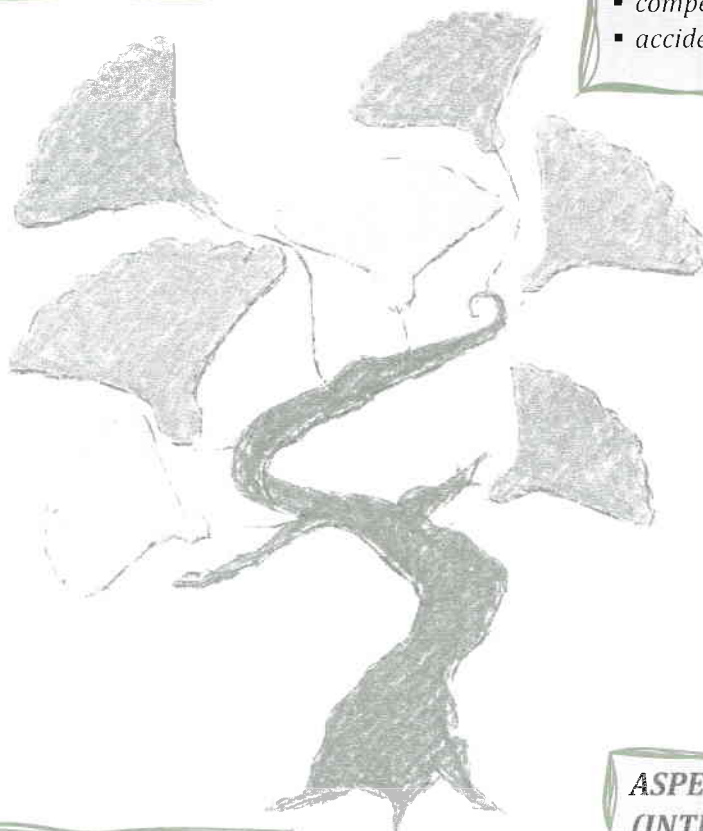
Perfectul compus

ASPECTE GRAMATICALE VIZATE

- modul indicativ, timpul perfect compus, diateza activă și diateza reflexivă;
- adverbe de timp;
- ortografia adverbelor de timp compuse; topica enunțului.

SFERE LEXICALE

- activități zilnice;
- timp liber;
- vacanțe;
- evenimente importante din viața unei persoane;
- experiențe;
- competiții sportive;
- accidente.

FUNȚII COMUNICATIVE

- a vorbi despre activități zilnice;
- a vorbi despre vacanțe și timp liber;
- a vorbi despre evenimentele importante din viața unui persoane;
- a solicita și a oferi informații cu caracter personal.

ASPECTE (INTER)CULTURALE

- formula introductivă din basmele românești;
- poezie românească.

DESCOPERIM

perfect compus

prezent

viitor

Eu **am citit** (ieri).

Eu **citesc** (acum/azi).

Eu **voi citi** (mâine).

perfect compus

compus = 2 elemente

elementul 1 (auxiliar)

+

elementul 2 (participiu)

E super simplu! 😊

E puțin mai dificil! 😞

EU	am		citit
TU	ai		mâncat
EL/EA	a	+	mers
NOI	am		făcut
VOI	ați		văzut
EI/ELE	au		coborât

Forma din dicționar (infinitiv)	Elementul 2 (participiu)	Regula
<i>a cânta</i>	<i>cântat</i>	-AT
<i>a citi</i>	<i>citit</i>	-IT
<i>a coborî</i>	<i>coborât</i>	-ÂT
<i>a merge</i>	<i>mers</i>	-S
<i>a putea</i>	<i>putut</i>	-UT
<i>a vedea</i>	<i>văzut</i>	
Verbe neregulate:		
<i>a fi</i>	<i>fost</i>	
<i>a ști</i>	<i>știut</i>	
<i>a bea</i>	<i>băut</i>	
***	***	
<i>a face</i>	<i>făcut</i>	***
<i>a crede</i>	<i>crezut</i>	(!) vezi mai jos
<i>a începe</i>	<i>început</i>	
<i>a pierde</i>	<i>pierdut</i>	

Pastilă culturală 😊

A fost odată ca niciodată... =
formula de început din
basmelor/poveștile românești
(*engl. - Once upon a time...)

A fost odată ca-n povești,
A fost ca niciodată,
Din rude mari, împărătești,
O preafrumoasă fată!
(Mihai Eminescu, Luceafărul)

Pentru verbele în **-e**, avem 3 reguli:

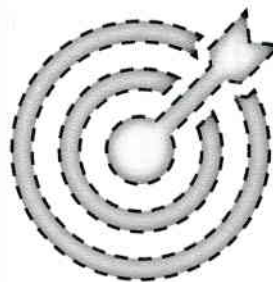
- participiu în **-S**:
  - ✓ **95%** dintre verbe:
  - ❖ **verbe cu forma de dicționar**:
    - în **-ge**: a merge, a înțelege, a alege, a plânge, a ninge etc.;
    - în **-ce**: a duce, a aduce, a zice, a traduce, a conduce etc.;
    - în **-de**: a râde, a aprinde, a închide, a deschide, a răspunde etc.;
    - în **-ne**: a pune, a spune, a rămâne etc.;
    - în **-te**: a trimite, a promite etc.;
    - + a scrie.
- participiu în **-UT** (ca la verbele în **-ea**):
  - ✓ pentru A1/A2, avem **4 verbe, des folosite**: a face, a crede, a începe, a pierde.
- participiu în **-(P)T**:
  - ✓ rar, folosim **4 verbe**: a rupe, a sparge, a fierbe, a coace.

afirmativ

Eu am cântat
 Tu ai cântat
 El/Ea a cântat
 Noi am cântat
 Voi ați cântat
 Ei/Ele au cântat

negativ - formă lungă

Eu nu am cântat
 Tu nu ai cântat
 El/Ea nu a cântat
 Noi nu am cântat
 Voi nu ați cântat
 Ei/Ele nu au cântat

negativ - formă scurtă

Eu n-am cântat
 Tu n-ai cântat
 El/Ea n-a cântat
 Noi n-am cântat
 Voi n-ați cântat
 Ei/Ele n-au cântat

perfect compus + reflexiv

a se trezi

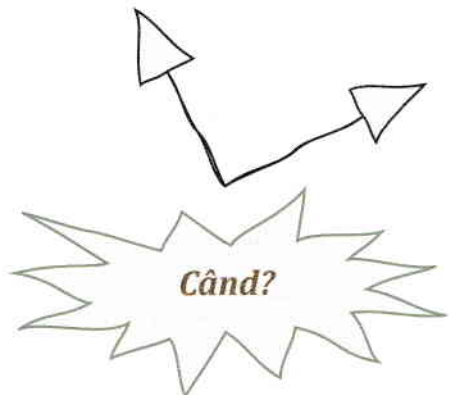
Eu **m-am** trezit
 Tu **te-ai** trezit
 El/Ea **s-a** trezit
 Noi **ne-am** trezit
 Voi **v-ați** trezit
 Ei/Ele **s-au** trezit

Eu **nu m-am** trezit
 Tu **nu te-ai** trezit
 El/Ea **nu s-a** trezit
 Noi **nu ne-am** trezit
 Voi **nu v-ați** trezit
 Ei/Ele **nu s-au** trezit

a (se) spăla
 a (se) îmbrăca CU
 a (se) dezbrăca DE
 a (se) încălța CU
 a (se) duce ÎN/LA
 a (se) întoarce
 a (se) întâlni CU
 a (se) plimba
 a (se) culca
 a (se) uita LA
 a (se) juca CU/PE
 a (se) muta

a se gândi
 a se odihni
 a se relaxa
 a se distra
 a se plictisi
 a se bucura
 a se îndrăgosti DE
 a se căsători CU

Eu **am vizitat** un muzeu.

Atenție!

ieri/alaltăieri

acum trei ore/zile/săptămâni/luni/ani etc.

săptămâna/luna/vara/toamna/lunea/marțea etc. **trecută**
anul/weekendul etc. **trecut**

în urmă cu trei ore/zile/săptămâni/luni/ani etc.

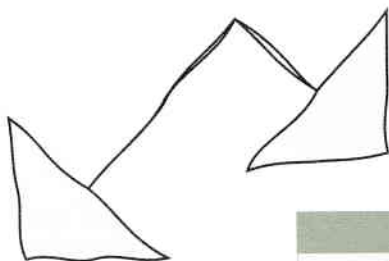
cu trei ore/zile/săptămâni/luni/ani etc. **în urmă**

(mai) demult

odată, cândva

în 1985

*vreodată: Ai mâncat **vreodată** sarmale?

Bine!

• **Ieri, am vizitat** un muzeu.

Bine!

• **Am vizitat** un muzeu **ieri**.

La fel de bine!

• **Am vizitat, ieri,** un muzeu.

Adverbe de timp compuse

azi				azi-dimineață
ieri				ieri-seară
alaltăieri				luni-noapte
luni	+	dimineață	=	
marți		seară		
miercuri		noapte		
joi				joi-dimineață
vineri				joi-seară
sâmbătă				joi-noapte
duminică				

Atenție!

*Azi-seară – **NU** este corect;

diseară/deseară = este corect.

ieri-seară = aseară

EXERSĂM

1. a. **Labirint!** Lucrați în perechi! Scrieți forma de participiu sub verb. Dacă participiul se termină în:

- **-AT**, mergeți în dreapta (→);
- **-IT/-ÂT**, mergeți în jos (↓);
- **-S**, mergeți în stânga (←);
- **-UT**, mergeți în sus (↑).

Unde ajungeți? În punctul A, în punctul B sau în punctul C?

a asculta ascultat	a citi	a fi	a pune	a veni	a învăța	A
a închide	a dormi	a bea	a dansa	a cumpăra	a iubi	
a găti	a vizita	a mânca	a vedea	a aștepta	a coborî	
a lucra	a vorbi	a spune	a întârzia	a pregăti	a merge	
a locui	a deschide	a face	a înțelege	a scrie	a ajunge	
a studia	a fotografia	a schia	a juca	a întreba	a râde	C

1. b. **Lucrați în perechi!** Faceți un labirint după modelul de mai sus. Stabiliți direcția, apoi scrieți verbele în tabel.

Regulile noastre! Dacă participiul se termină în:

-AT, mergeți în _____;   **-S**, mergeți în _____;

-IT/-ÂT, mergeți în _____;   **-UT**, mergeți în _____;

					A
B					C

1. c. Faceți schimb cu altă echipă. Rezolvați labirintul primit de la colegi.

2. a. Lanț!

REGULI!

1. Profesorul scrie pe tablă o propoziție.

MODEL: Ieri, *am fost* la cursul de limba română și...

2. Studentul 1 repetă ce a scris profesorul pe tablă și completează propoziția:

Ieri, am fost la cursul de limba română și am studiat adjectivul.

3. Studentul 2 repetă tot ce a zis profesorul și studentul 1 și completează propoziția:

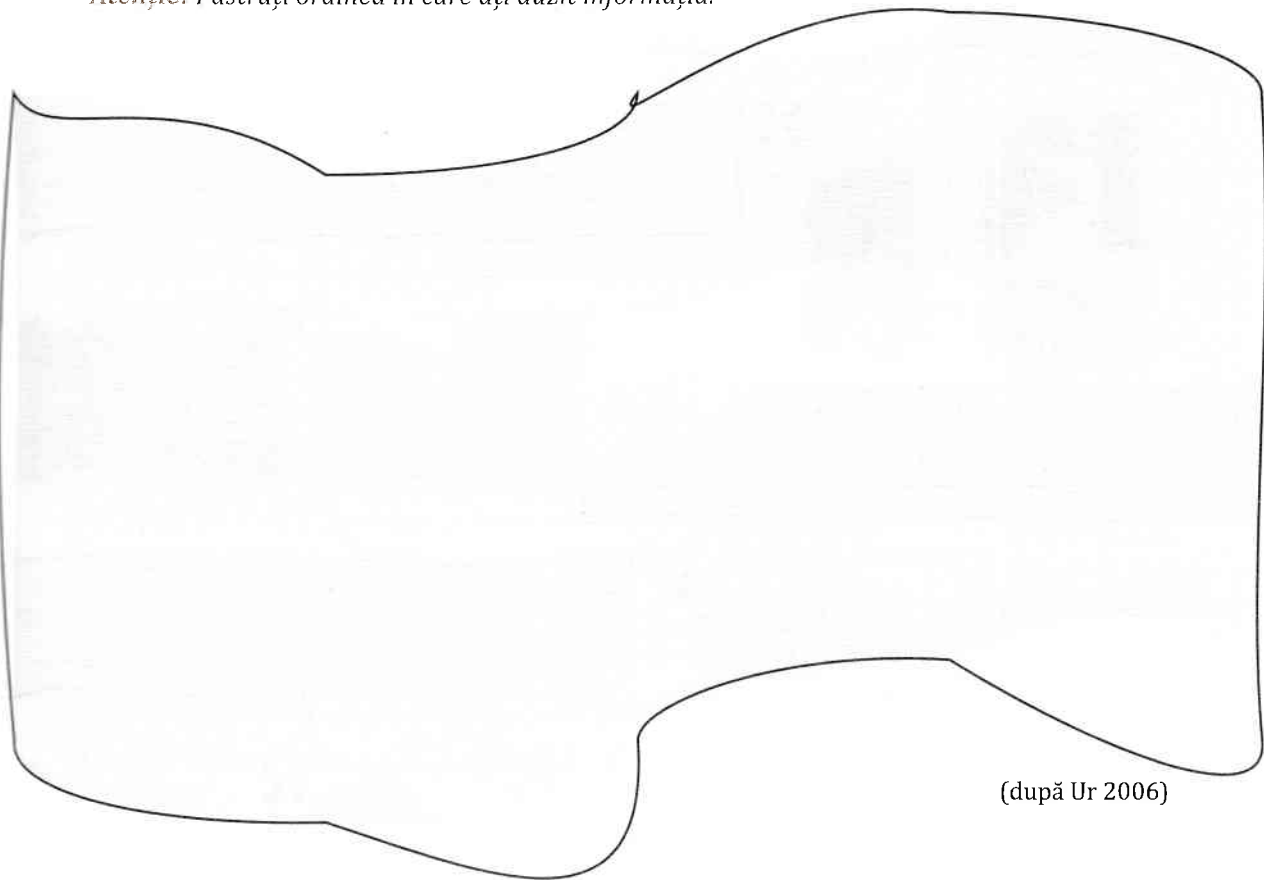
Ieri, am fost la cursul de limba română, am studiat adjectivul și am vorbit despre familia mea.

4. Jocul continuă până când toți studenții din clasă au spus ceva sau până când unul dintre ei nu mai poate continua pentru că a uitat ce au zis colegii.

5. *Atenție!* Nu puteți repeta verbele.

2. b. Lucrați în grupuri de 3 persoane! Scrieți tot ce au spus colegii.

Atenție! Păstrați ordinea în care ați auzit informația.

(după Ur 2006)

3. Completați propozițiile după model.

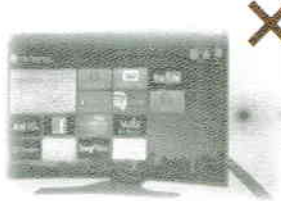
MODEL:
1. Andrei **nu a jucat** fotbal ieri, **a jucat** baschet.

2. Roxana _____

3. Elena _____

4. Mara și Victor _____

5. Adelina _____

6. Camelia și Dan _____

7. Eliza _____

8. Iarna trecută _____

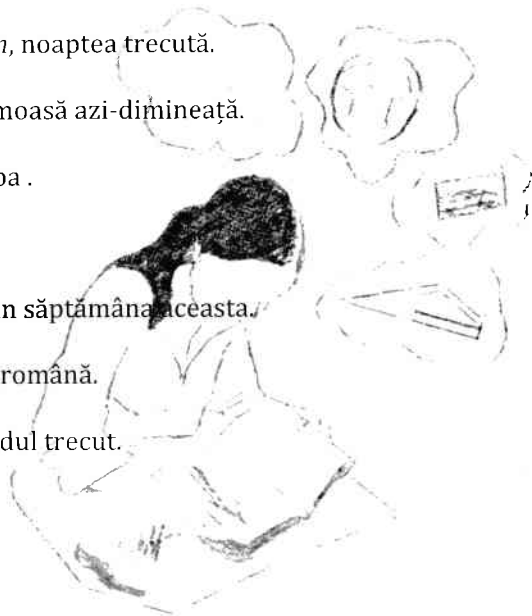
(după Naylor, Murphy 2001)

4. Completați spațiile libere cu numele unor colegi care credeți că au făcut acțiunile de mai jos. Apoi, citiți propozițiile și verificați dacă ați avut dreptate sau nu.

Model: Cred că Mihai a văzut un film bun aseară.

Mihai: Da, am văzut un film bun aseară! / Nu, nu am văzut un film bun aseară.

1. Cred că _____ a fost în vacanță, vara trecută.
2. Cred că _____ a scris ceva pe Instagram, noaptea trecută.
3. Cred că _____ a ascultat o melodie frumoasă azi-dimineață.
4. Cred că _____ a vizitat o țară din Europa .
5. Cred că _____ a băut o bere aseară.
6. Cred că _____ a cumpărat o sticlă de vin săptămâna aceasta.
7. Cred că _____ nu a scris tema la limba română.
8. Cred că _____ a dansat în club weekendul trecut.
9. Cred că _____ a râs mult aseară.

5. Completați spațiile libere, apoi alegeți răspunsul corect. **Atenție, un răspuns este în plus.**

1. Unde (a fi) _____ în vacanța de vară?	a. Top Gun.
2. De ce (a întârzia) _____ la curs?	b. Cu mama.
3. Ce (a face) _____ ieri?	c. Trei.
4. Cu ce (a veni) _____ la facultate?	d. În Franța.
5. Ce film (a vedea) _____ la cinema?	e. Un ceas.
6. Ce cadou (a primi) _____ de ziua ta?	f. Am stat acasă toată ziua.
7. Când (a vizita) _____ un muzeu ultima dată?	g. Fratele meu.
8. Cu cine (a vorbi) _____ la telefon?	h. Povestea mea de Michelle Obama.
9. Ce carte (a citi) _____ în weekend?	i. Sâmbăta trecută.
10. Câte ore (a studia) _____ ieri?	j. Nu am auzit alarma.
	k. Cu autobuzul.

1. ....d....

2. ....

3. ....

4. ....

5. ....

6. ....

7. ....

8. ....

9. ....

10. ....

6. Ce ați făcut weekendul trecut?

REGULI!

- ✓ Profesorul alege doi studenți, care primesc fișa cu verbe de mai jos.

a mânca	a bea	a vedea	a vorbi	a merge	a citi
a împrumuta	a scrie	a călători	a conduce	a lua	a trimite
a da	a face	a închide	a deschide	a zbura	a cânta
a cumpăra	a câștiga	a pierde	a spune	a minți	a alerga
a pleca	a veni	a ieși	a termina	a găsi	a întreba
a sta	a dormi	a aștepta	a râde	a purta	a vizita

- ✓ Studentul 1 (= Victor) merge în partea dreaptă, iar studentul 2 (= Paul) în partea stângă. Ceilalți colegi rămân în mijloc.
- ✓ Studentul 1 (= Victor) începe jocul. Alege un verb din tabel și un coleg. Apoi, întreabă: *Dan, ai mâncat înghețată weekendul trecut?* Colegul (= Dan) răspunde: *Da, am mâncat înghețată?* sau *Nu, nu am mâncat înghețată.* Dacă răspunsul este corect și complet, Dan merge în echipa lui Victor. Dacă răspunsul nu este corect și complet, rămâne pe loc. Continuă studentul 2 (= Paul). Alege un alt verb din listă și un coleg. Pune o întrebare... și tot așa. La final, câștigă echipa cu cei mai mulți studenți.
- ✓ **Atenție!**
  - Toți studenții care ajung într-o echipă (= echipa lui Victor sau echipa lui Paul) pun, pe rând, întrebări.
  - Un verb poate fi folosit o singură dată. Dacă în întrebare se repetă un verb care a fost deja folosit, echipa pierde un om, care merge înapoi, în mijlocul clasei.
  - De asemenea, dacă întrebarea nu este corectă, colegul numit la răspuns (de exemplu, Dan) nu va răspunde și va rămâne pe loc.

(după Kealey, Inness 2002)

7. Lucrați în perechi! Întrebați și răspundeți.

Studentul A

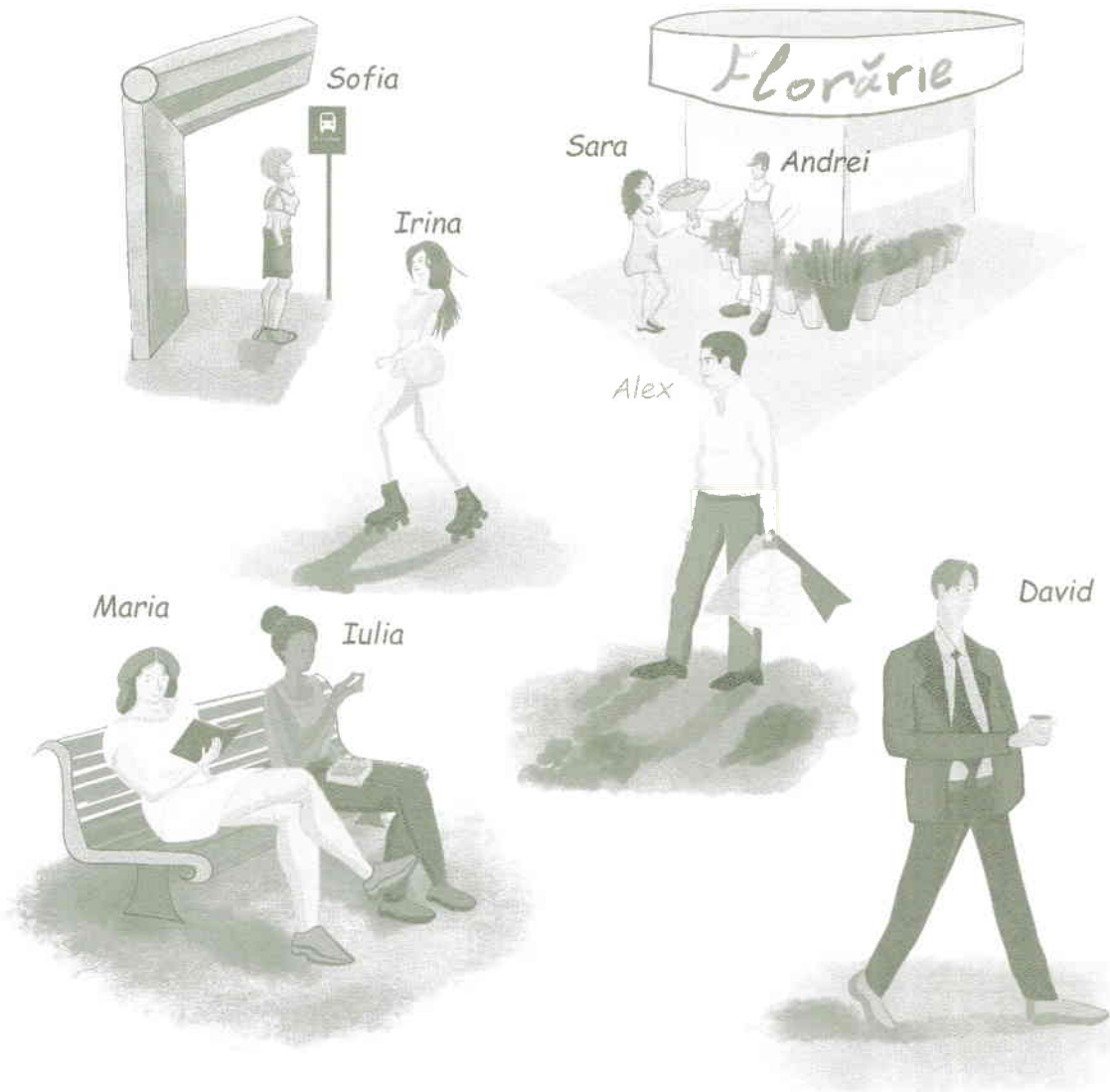
1. Privește imaginea și descoperă ce s-a întâmplat ieri, la ora 16:30. Scrie, în caiet, 5 întrebări despre imagine.

MODEL: *Ce a mâncat Iulia?*
Maria a citit o carte sau o revistă?

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

2. Schimbă imaginea cu colegul tău.
3. Privește imaginea de la colegul tău și memorează cât mai multe detalii.
(2 minute)
4. Schimbă, din nou, imaginea cu colegul tău.
5. Acum, întreabă și răspunde. Folosește cele 5 întrebări din caiet.
6. Câștigă studentul care răspunde corect la cele mai mult întrebări.

Succes!

Studentul B

1. Privește imaginea și descoperă ce s-a întâmplat ieri, la ora 16:30. Scrie, în caiet, 5 întrebări despre imagine:

MODEL: *Ce a mâncat George?*
Cristina a citit o carte sau un ziar?

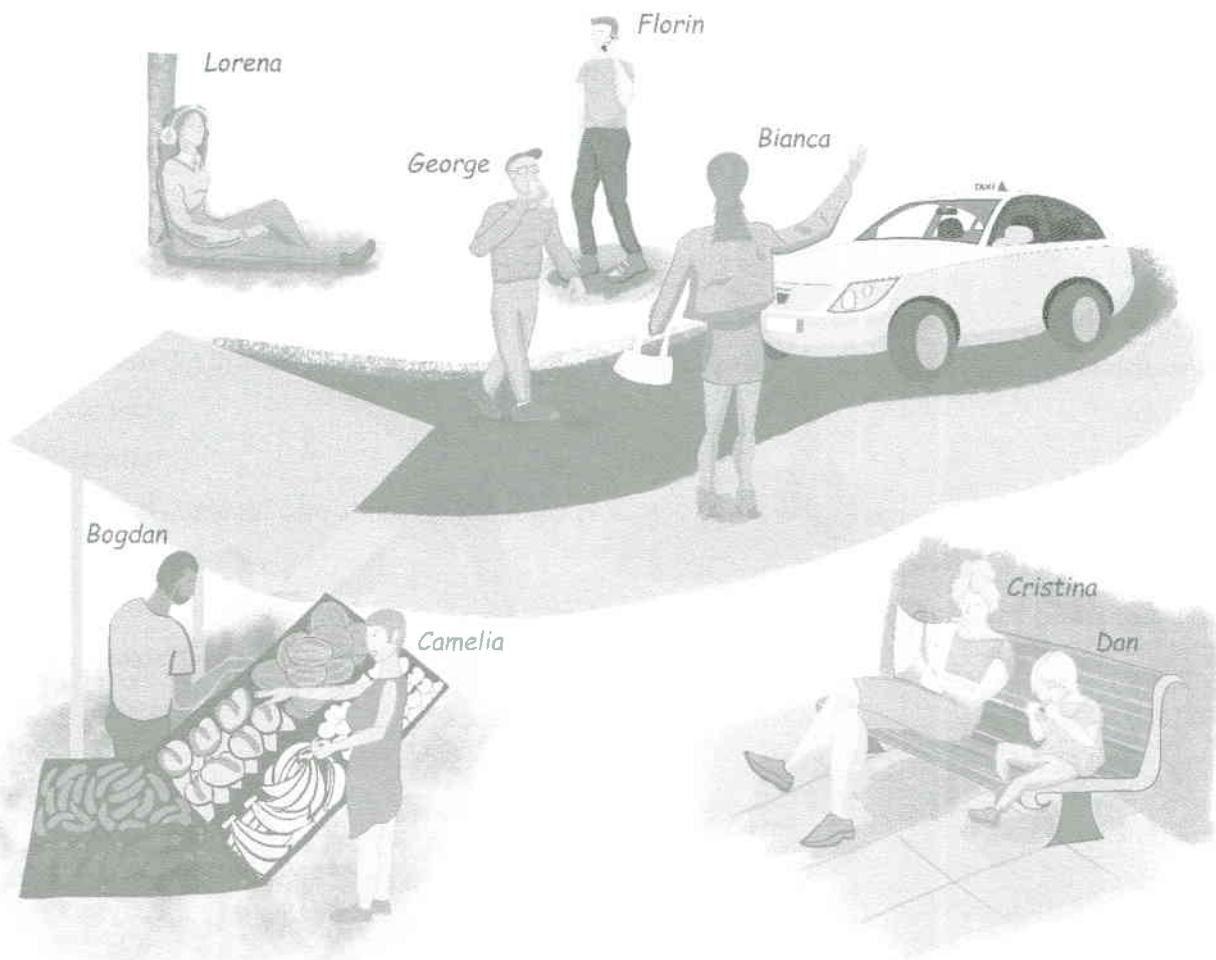
1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

2. Schimbă imaginea cu colegul tău.
 3. Privește imaginea de la colegul tău și memorează cât mai multe detalii.

(2 minute)

4. Schimbă, din nou, imaginea cu colegul tău.
 5. Acum, întreabă și răspunde. Folosește cele 5 întrebări din caiet.
 6. Câștigă studentul care răspunde corect la cele mai mult întrebări.

Succes!

(după Ackroyd, Levy 2005)